

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823201559
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823201559.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa D. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. XX/XX, F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, zast. G. H. I., advokátom so sídlom Moyzesova 471/1, Partizánske a J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. K. XXX, zast. JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom Bakalárska 6, Prievidza o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. R u š í povinnosť otca D. B., nar. X.XXXXX XXXX platiť výživné na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne na účet maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P 25/2021 zo dňa 19. augusta 2021, ktoré bol otec povinný platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od podania tohto návrhu.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P 25/2021 zo dňa 19. augusta 2021 v časti výroku II. výživné na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, otec maloletej A. B. podaním zo dňa 26. apríla 2023 žiadal súd prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu o vydanie meritórneho rozhodnutia, ktorým zníži vyživovaciu povinnosť otca na maloletú zo sumy 150 eur na sumu 40 eur mesačne a s účinnosťou od podania návrhu a ruší povinnosť otca platiť na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne na osobitný účet maloletej, všetko vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci s účinnosťou od podania návrhu.

Týmto žiadal zmeniť rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 16P 25/2021 zo dňa 19.8.2021.

Otec návrh na začatie konania odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 16P 25/2021 zo dňa 19.8.2021 mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2021 a to spôsobom, že sumu 150 eur je otec povinný platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumu 200 eur je otec povinný platiť na tvorbu úspor maloletej vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletej. Ďalej uviedol, že na strane otca sa zmenili pomery od poslednej úpravy v tom, že došlo k výraznej zmene, ktorá zakladá nutnosť na zníženie vyživovacej povinnosti a súčasne i na tvorbu úspor z dôvodu, že otec bol dňa 19.4.2023 rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To 12/2023 právoplatne odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Z týchto dôvodov otec maloletej stratil zamestnanie a akýkoľvek príjem. Nepoberá ani zahraničné rodinné prídavky, preto neexistuje dôvodnosť pôvodného rozhodnutia. Otec maloletej nedosahuje žiadne príjmy a pri určení výšky výživného musí na túto skutočnosť súd prihliadať. Má záujem počas výkonu trestu pracovať a z tohto príjmu sa podieľať na vyživovacej povinnosti k jeho maloletej dcére. Avšak v súčasnosti mu

objektívne okolnosti neumožňujú platiť výživné v sume, v akej bol zaviazaný pôvodným rozhodnutím okresného súdu.

Otcove príjmové možnosti sa mimoriadne zmenili od posledného rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti a to takým spôsobom, že platenie výživného, vrátane tvorby úspor v sume 300 eur (správne malo byť 350 eur) by bolo pre otca likvidačné a neprimerané a viedlo by k reálnej nemožnosti plnenia zo strany otca. Otec maloletej má a bude mať možnosť platiť výživné, avšak v značnej zníženej miere zodpovedajúcej jeho zárobkovým pomerom vo výkone trestu a na túto skutočnosť treba prihliadať aj ako na objektívnu a reálnu možnosť plnenia vyživovacej povinnosti primeranú k zárobkovým pomerom.

2. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 12.júna 2023 otec maloletej uviedol, že nemá záujem sa zbaviť svojej vyživovacej povinnosti voči maloletej, ale má záujem na tom, aby súd v dôsledku zmeny pomerov otca prihliadol na potencialitu jeho príjmov s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.2.2019 sp. zn. 3Cdo 236/2018, v zmysle ktorého na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, či je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Tiež poukázal na rozsudok sp. zn. 5Cdo 14/2021, v zmysle ktorého princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumpovaný) príjem, ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa.

Tak ako otec už uviedol v podanom návrhu, nechce sa zbaviť svojej vyživovacej povinnosti voči maloletej, je si vedomý, že ho táto povinnosť počká v rozsahu, v akom objektívne nebude počas výkonu trestu schopný plniť svoje záväzky, avšak trvá na tom, aby súd prihliadal pri rozhodovaní o výške výživného na potencialitu príjmu navrhovateľa, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na skúsenosti i situáciu na trhu práce. Aktuálne otec je povinný platiť na výživu maloletej celkom sumu 350 eur, na sporiaci účet tak, ako uviedol 200 eur mesačne a bežné výživné v sume 150 eur mesačne. Suma 200 eur, ktorú je podľa rozhodnutia súdu povinný platiť na tvorbu úspor bola určená len z dôvodu existencie nároku na poberanie prídavku na dieťa súvisiaceho s jeho zahraničným zamestnávatelom, prácou v Nemeckej spolkovej republike. Dôvodnosť zmeny vyživovacej povinnosti v tejto časti preto nie je daná úmyselným trestným činom, ale aj zmenou zamestnávatela, resp. stratou nároku na poberanie uvedeného príspevku, ktorý je preukázaný.

Ďalej uviedol, že otec žiada o zníženie vyživovacej povinnosti v rozsahu princípu potenciality príjmov, teda v rozsahu, v akom je v súčasnosti človek v jeho veku, zdravotnom stave, vzdelaní, odbornosti, kvalifikácie schopný plniť svoje vyživovacie povinnosti. Otec už nie je držiteľom platného vodičského preukazu skupiny C a preto sa v súčasnosti nemôže zamestnať ako vodič nákladného vozidla zahraničnej autodopravy aj, keby v súčasnosti nebol vo výkone trestu. Aj toto sú dôvody, na ktoré súd musí prihliadať. Ďalej uviedol, že otec maloletej je schopný a ochotný plniť výživné v prospech maloletej v sume 150 eur mesačne, avšak v žiadnom prípade nie je schopný prispievať na tvorbu úspor maloletej sumou 200 eur, lebo táto povinnosť bola neoddeliteľne spojená s poberaním zahraničného rodinného prídavku. Stanovené výživné 350 eur mesačne nezohľadňuje princíp potenciality príjmov osôb obdobného veku, vzdelania, kvalifikácie, zdravotného stavu a iných atribútov prezentovaných vo vyššie uvedených rozhodnutiach.

Na základe vyššie uvedeného otec maloletej žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 16P 25/2021 zo dňa 19.8.2021 v časti týkajúcej sa výšky výživného tak, že ruší povinnosť otca platiť na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne na osobitný účet maloletej A. B. mesačne vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci vopred s účinnosťou odo dňa podania návrhu a v ostatných častiach zostáva rozsudok nezmenený.

3. Súd určil termín pojednávania na 8.novembra 2023, na ktorý sa matka maloletej nedostavila, doručenie vykázané mala dňa 13.10.2023, jej neúčast' ospravedlnila jej zástupkyňa Ing. Mgr. Andrea Hromádková. Matka navrhla pojednávať bez jej prítomnosti a vo veci rozhodnúť.

4. Súd pojednával bez prítomnosti matky maloletej po zistení prítomnosti účastníkov konania.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, právnych zástupcov účastníkov konania, kolízneho opatrovníka, oboznámil listinné dôkazy – návrh č.l. 1 – 2, uznesenie OS Prievidza sp. zn. 16P 23/2021, pripojený rozsudok KS Trenčín č.l. 14-18, doplnený návrh navrhovateľa č.l. 22, oznámenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom č.l. 38, ORPZ SR Prievidza č.l. 45 + pripojená karta č.l. 46, listy vlastníctva OÚ – katastrálny odbor č.l. 47-90, oznámenie zamestnávatela

matky č.l. 91 – 92, výdavky maloletej č.l. 95, mzda matky č.l. 93, pokladničné doklady a výpis z účtu matky o nákupe vecí č.l. 95- 109, oznámenie ÚVTOS č.l. 110 + pripojené listiny .l. 111-112, správa kol. opatrovníka č.l. 113, ďalšie oznámenie ÚVTOS č.l. 142 + pripojené listiny o odmene č.l. 143 – 144, návrh na vykonanie exekúcie OS Banská Bystrica č.l. 145, opravená exekúcia č.l. 146 pripojený spis sp. zn. 6P 9/2022 a sp. zn. 16P 25/2021 a zistil tento skutkový stav:

6. Súd rozhodol vo veci maloletého dieťaťa rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P 25/2021 zo dňa 19. augusta 2021, ktorým súd určil platiť otcovi na výživu maloletej mesačne sumou 150 eur, ktoré výživné sa otec zaviazal platiť k rukám matky mesačne vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci vopred a z titulu výživného na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne, ktoré výživné sa otec zaviazal platiť na osobitný účet maloletej A. B., ktorý v prospech zriadi matka dieťaťa s tým, že na nakladanie s prostriedkami na účte maloletej je potrebný súhlas súdu a to mesačne vždy vopred, najneskôr do 25-teho dňa v mesiaci vopred.

Toto rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie, nakoľko súd schválil rodičovskú dohodu o výške výživného s tým, že odvolanie nie je prípustné podľa § 122 z. č. 161/2015 Z. z. – Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov. Voči zvyšnej časti rozhodnutia sa rodičia vzdali práva podať voči rozhodnutiu odvolanie, čo potvrdili do zápisnice svojím podpisom. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. septembra 2021.

Z obsahu uvedeného spisu vyplýva, že matka maloletej mala za obdobie júl 2020 až jún 2021 priemernú čistú mzdu vo výške 643,94 eur a priemerný čistý mesačný príjem za uvedené obdobie vo výške 654,04 eur. Otec mal mesačný príjem 1.680,66 eur a dieťa vo výške 216,90 eur, celkom príjem približne 1.900 eur. Otec poberal rodinné prídavky na maloletú A. vo výške 190 eur, lebo pracoval ako kamionista v Nemecku a neskôr vo výške 193 eur mesačne. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že otec robil ako kamionista v zahraničí približne 3 roky, to bol aj dôvod, prečo sa rodičia dohodli na výške výživného aj na povinnosti otca platiť na tvorbu úspor 200 eur mesačne.

7. Z pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 6P 9/2022 a jeho rozsudku zo dňa 13. mája 2022 vyplynulo, že súd návrh otca na zníženie výživného zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že otec podal návrh na zníženie výživného dňa 2. marca 2022, vtedy už bol vo výkone väzby, ktorú nastúpil dňa 28.1.2022, preto podal návrh na zníženie výživného zo sumy 150 eur na sumu 29,87 eur mesačne (v tom čase zákonná minimálna výška výživného). Ako ďalší dôvod na zníženie výživného otec odôvodnil nielen obmedzením na osobnej slobode, pretože bol vzatý do vyšetrovacej väzby a nemohol pokračovať v práci, ale aj ukončením pracovného pomeru u nemeckého zamestnávateľa ku dňu 1.2.2022, kedy mu bolo aj zastavené vyplácanie rodinných prídavkov na maloletú, ktoré sú podmienené pracovným pomerom v Nemecku a ktoré aj boli poukazované na účet maloletej na tvorbu úspor vo výške 200 eur mesačne. Keďže sa ocitol v nepriaznivej životnej situácii a mal platiť aj spotrebné úvery na základe zmluvy o úvere zo dňa 16.2.2018 vo výške 12.825,24 eur a mesačná splátka činila 214,51 eur a ďalší úver v ČSOB banka, a.s. zo dňa 22.6.2015 vo výške 7.972,42 eur, ktorý mal mesačne splácať vo výške 108,74 eur považoval tieto skutočnosti za výraznú zmenu pomerov na jeho strane.

Súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol s odôvodnením, že sa otec dostal do nepriaznivej situácie, od ktorej odvodzuje zmenu pomerov podstatnú na zníženie vyživovacej povinnosti tým, že dostal sa do tejto situácie svojím úmyselným zavineným konaním, preto súd neprihliadol na zmenu pomerov na jeho strane. Súd tiež neprihliadol na to, že otec vo výkone trestu nepracoval.

Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že rodičia majú povinnosť vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na svoje deti v rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby a v prípade, ak jeden z rodičov zaujme taký postoj k získaniu zamestnania, prípadne plnenie si svojich pracovných povinností tak, že zamestnanec určitým príjmom stratí, resp. také nepríjme, môže súd pri určovaní výživného potom prihliadať na príjem, ktorým by pri riadnom plnení pracovných povinností mohol dosahovať. Súd mal za preukázané, že otec maloletého dieťaťa sa do situácie, v ktorej bol, teda bol vzatý do výkonu väzby a neskôr nastúpil výkon trestu sa dostal úmyselným zavineným konaním, preto návrh zamietol.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9. júla 2022.

8. Súd z ďalšieho pripojeného rozhodnutia Okresného súdu Prievidza zo dňa 29. septembra 2022 sp. zn. 13C 31/2021 zistil, že medzi stranami sporu žalobcom D. B. a žalovanou J. J. došlo k uzavretiu súdneho zmieru o zaplatenie sumy 5.818,32 eur s príslušenstvom, v zmysle ktorého žalovaná sa

zaviazala uhradiť žalobcovi pohľadávku v celkovej sume 5.818,32 eur vyplývajúcu z Dohody o úhrade splátok zo dňa 15.8.2018 uzatvorenej prostredníctvom mediátora L. L. E., M. I. I. K.XX zapísaného v zozname mediátorov vedeným Ministerstvom spravodlivosti SR pod č. 1284 najneskôr do 15-tich dní od právoplatnosti tohto uznesenia bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na účet žalobcu vedený v N. O., D.. IBAN: A. XXXX XXXX XXXX XXXX. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %
Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.októbra 2022.

Z obsahu tohto spisu vyplýva, že strany sporu uzatvorili dňa 13.septembra 2022 dohodu o urovnaní a súdnom zmierní, predmetom ktorej bola suma 5.818,32 eur s príslušenstvom. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že J. J. uznala platnosť záväzku z dohody o úhrade splátok zo dňa 15.8.2018 vo výške 10.398,83 eur, ktorý sa zaviazala splácať pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 161,62 eur v prospech D. B.. Ďalej sa zaviazala uhradiť celú časť svojho záväzku vo výške 10.398,83 eur v lehote do 30-tich dní od uzavretia tejto dohody na účet D. B. a zaplatením tejto sumy považuje D. B. všetky svoje nároky, prípadne aj budúce pohľadávky, ktoré vznikli najneskôr ku dňu podpisu tejto dohody za vysporiadané.

Ďalej sa strany sporu dohodli, že súdny spor vedený na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13C 31/2021 o zaplatenie 5.818,32 eur s príslušenstvom ukončia zmiernom tak, že sa žalovaná J. J. zaviazala uhradiť žalobcovi D. B. sumu 5.818,32 eur na účet vedený v peňažnom ústave N. O., D. do 15-tich dní od schválenia súdneho zmiernu.

9. Z výsluchu zástupcu navrhovateľa, otca maloletého dieťaťa vyplynulo, že trvá na upravenom petite, ktorý bol písomne doručený súdu dňa 12.6.2023 a zdôraznil zrušiť vyživovaciu povinnosť otca platiť na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne odo dňa podania návrhu a bežné výživné 150 eur bude otec platiť aj naďalej.

Ďalej uviedol, že hoci bola exekúcia na nedoplatok na dlžnom výživnom vo výške 5.174,15 eur, tento nedoplatok uhradili rodičia otca maloletej, ale doposiaľ exekúcia zastavená nebola, lebo návrh na zastavenie exekúcie podaný nebol.

Dlh na výživnom v sume 5.174,15 eur bol zaplatený z úspor rodičov otca maloletého dieťaťa, boli to finančné prostriedky dané rodičmi otcovi dieťaťa. Otec maloletej nebude schopný platiť 200 eur na tvorbu úspor každý mesiac podľa rozhodnutia súdu, ale bude schopný platiť sumu 150 eur mesačne, teda bežné výživné, ale za pomoci svojich rodičov. Matka maloletej nepožiadala o náhradné výživné. Ak by prípadne aj nabehli exekúcie na tvorbu úspor, aj nabehli exekúcie na tvorbu úspor, už by rodičia otca maloletej nemohli finančne pomôcť. Exekúcia na sumu 5.174,15 eur bola uhradená rodičmi otca maloletej na účet uvedený v tomto podaní, ide o exekučnú vec č. 340Ex 95/2023, na ktorú bol vydaný exekučný príkaz súdnou exekútkou JUDr. Evou Šteinerovou so sídlom Nové Mesto nad Váhom. Túto skutočnosť potvrdila aj po nahliadnutí do exekučného príkazu zástupkyňa matky maloletej na pojednávaní, ale oficiálne ju matka a ani právna zástupkyňa matky doposiaľ nedostala. Uvedená suma bola vyplatená na účet exekútky. V priebehu konania zdôraznil, že nie je reálne, aby otec platil aj naďalej na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne, ale 150 eur bude platiť aj naďalej.

10. Z výsluchu otca maloletej súd zistil, že t. č. je vo výkone trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom. Bežné výživné 150 eur platil a platí na maloletú mesačne a vo výkone trestu mu strhávajú z odmeny cca 50 eur a zvyšnú sumu doplácajú jeho rodičia, teda bežné výživné platí pravidelne mesačne 150 eur. Naposledy zaplatil výživné v októbri 2023. Nie je schopný platiť 200 eur na sporiaci účet maloletej, túto sumu prestal uhrádzať vo februári 2022, kedy bol vzatý do väzby. Nevyhýbal sa plneniu si vyživovacej povinnosti, ale aktuálne nie je v jeho schopnostiach a ani možnostiach sumu 200 eur platiť na tvorbu úspor maloletej.

Matka maloletej podala návrh na vykonanie exekúcie, ktorá bola realizovaná, ale na sumu 150 eur, teda na bežné výživné, na ktorom dlh nemá. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť. S matkou maloletej žil v spoločnej domácnosti do roku 2021 a bývali v obci Cigeľ v rodinnom dome matky maloletej. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval ako kamionista a nemecký zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer dohodou v januári 2022. Ako kamionista pracoval tri roky a dostával rodinné prídavky na maloletú vo výške 190 eur mesačne a neskôr 193 eur mesačne. Po skončení pracovného pomeru mu zamestnávateľ prestal tieto rodinné prídavky vyplácať. Jeho mesačný príjem činil okolo 1.700 eur až 1.800 eur mesačne, vrátane diét.

Vo výkone trestu sa dožadoval práce a teraz pracuje na údržbe v objekte, kde pracuje denne 6 až 6 a pol hodiny. Nevedel uviesť súdu, akú má odmenu za túto prácu.

Otec maloletej má artritídu, užíva lieky, ale jeho ochorenie ho neobmedzuje v práci. S matkou maloletej nekomunikujú, netelefonuje mu do výkonu trestu, poslala mu jeden list, kde ho informovala o zdravotnom stave maloletej a ako sa jej darí. Údajne ho maloletá vo výkone trestu navštíviť nechce. Vzťah s maloletou mal dobrý až do roku 2020, kedy bol v súdnom spore s jej matkou. Spor skončil zmierom a odvtedy vzťah s maloletou dobrý nemá. Dcére písal listy, ale dcéra mu neodpovedala. Vylúčil obnovenie spolužitia s matkou maloletej. Snažil sa skontaktovať prostredníctvom svojich rodičov aj bratranca s maloletou, ale nepodarilo sa to. Vzťah jeho rodičov k dcére nie je žiadny, pretože sa nenavštevujú, ale jeho rodičia majú záujem sa s maloletou stretnúť.

Do výkonu trestu ho chodia navštevovať rodičia.

Otec si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 150 eur mesačne, ale v septembri 2023 mal zaplatenú len sumu 91 eur, čo bolo spôsobené zrejme zrážkou vo výkone trestu.

Zdôraznil, že reálne nie je schopný platiť sumu 200 eur na tvorbu úspor, je schopný platiť len výživné 150 eur, ktoré by sa mohlo eventuálne rozdeliť na 100 eur na výživné a 50 eur na tvorbu úspor. Nemá žiadne finančné prostriedky nasporené a nie je schopný aktuálne 200 eur na tvorbu úspor maloletej platiť.

11. Zástupkyňa matky maloletej uviedla, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľa, lebo otec maloletej sa dostal do tejto situácie sám a je v záujme maloletej, aby aj naďalej platil sumu 200 eur na tvorbu úspor. Otec maloletej si zavinil sám, že prišiel o svoju prácu a to spáchaním úmyselného trestného činu.

K exekúcii uviedla, že matka podala návrh na vykonanie exekúcie na tvorbu úspor, ktorú navrhovateľ neplatil a mal zameškané 2.000 eur.

Uviedla, že z návrhu na vykonanie exekúcie podaná na Okresnom súde Banská Bystrica vyplýva, že otec pravidelne platí len bežné výživné 150 eur, ale mal dlh 2.000 eur na neplnenie si výživného na tvorbu úspor, ktorú mal platiť vo výške 200 eur mesačne.

Uviedla, že reálne otec teraz nie je schopný platiť sumu 200 eur na tvorbu úspor pre maloletú. Otec si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 150 eur mesačne, v septembri 2023 zaplatil len sumu 91 eur. Je to spôsobené zrejme zrážkou z odmeny vo výkone trestu.

Zmena pomerov nastala aj u matky a tiež aj na strane maloletej v tom, že maloletá má problém so zrakom, matka musí s ňou navštevovať trikrát do roka očného lekára, kde poplatok činí 60 eur za jedno vyšetrenie. V júli 2023 jej kúpila nové okuliare v sume 170 eur. Matka maloletej platí úver mesačne vo výške 250 eur, lebo v spore v konaní na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 13C 31/2021 sa zaviazala vyplatiť navrhovateľa.

Maloletá kladný vzťah k otcovi nemá. Navštevuje Základnú školu Rastislava v Prievidzi. Nechodí do školskej jedálne. Zmenila dochádzku do školy, lebo sa jej v škole vysmievali, aj týmto sa chcela od svojho otca odčleniť. Matka má len jednu vyživovaciu povinnosť k maloletej A., ktorá v detstve mala astmatickú bronchitídu, ale aktuálne sa na ňu nelieči, má len zhoršený zdravotný stav. Nemá žiadne mimoškolské aktivity, ktoré by boli spolplatené. Matka je vlastníkom rodinného domu, kde býva spolu s deťmi. Má známosť, nejakého kamaráta, ale neuvažujú o vytvorení spolužitia. Nevedela uviesť, či otec kupoval maloletej nejaké veci, keď pracoval v Nemecku.

V priebehu konania uviedla, že naposledy súd rozhodol v konaní o znížení výživného otca maloletej tak, že návrh zamietol, išlo o konanie sp. zn. 6P 9/2022 a od tohto obdobia sa situácia nezmenila na strane otca, práve naopak, zlepšila sa, otec sa zamestnal. Navrhla návrh zamietnuť.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že v júli 2023 bol vykonaný pohovor s maloletou, ktorá uviedla, že vie, že otec je v base, nemali spolu vytvorený dobrý vzťah. Matka neprejavila záujem o konzultáciu na referáte poradensko-psychologických služieb, aby sa vzťah medzi starými rodičmi, rodičmi otca maloletej zlepšil s maloletou. K výške výživného uviedla, že je v záujme maloletej, aby otec platil sumu 200 eur na tvorbu úspor, ale je pravda, že reálne nie je v jeho schopnostiach a možnostiach túto sumu platiť, ale z jeho postoja vyplýva, že po prepustení z výkonu trestu chce túto sumu platiť aj naďalej.

13. Z pripojeného rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 19. apríla 2023 sp. zn. 23To 12/2023 vyplynulo, že krajský súd okrem iného výrokom tohto rozsudku odsúdil D. B. podľa § 155 ods.2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 37 písm. h/ Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne na výkon trestu odňatia slobody zaradil do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že D. B. dňa 22.1.2022 v presne nezistenom čase medzi 5.12 hod. až 5.27 hod. v obci C. vedľa bytového domu č. XXX na mieste prístupnom verejnosti, pristúpil odzadu k poškodenému P. E., ktorého úmyselne udrel doposiaľ nezisteným tupým predmetom

20. Na dotaz súdu Ústav na výkon trestu odňatia slobody so sídlom Dubnica nad Váhom oznámil písomne dňa 17.júla 2023, že odsúdený D. B. nastúpil do výkonu väzby dňa 28.1.2022 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava. Dňa 19.4.2023 začal v Ústave Ilava vykonávať trest odňatia slobody, počas ktorého nebol pracovne zaradený. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom bol premiestnený dňa 16.5.2023 a do pracovného pomeru nebol zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných miest, ale o prácu prejavuje záujem. Plánovaný koniec výkonu trestu má vyznačený na deň 24.1.2028.

K uvedenej písomnej informácii bol pripojený aj skrátený výpis klienta, z ktorého sa potvrdzujú skutočnosti uvedené v písomnej informácii, dátum nástupu do väzby 28.1.2022, začiatok väzby 24.1.2022 a koniec väzby 19.4.2023 a predpokladaný koniec trestu 24.1.2028.

21. Z ďalšej písomnej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 11.októbra 2023 vyplynulo, že otec maloletej je pracovne zaradený od 25.7.2023. Žiadosť o vykonanie zrážok z čistej pracovnej odmeny odsúdeného na úhradu výživného nezaopatrených detí bola zaevidovaná dňa 28.4.2023. Dňa 22.8.2023 bol do ústavu doručený príkaz na začatie exekúcie EX 95/2023 z Exekučného úradu Nové Mesto nad Váhom, Šteinerová Eva JUDr., Dubnica nad Váhom na vymáhanie výživného pre maloletú A. B..

22. Podľa listiny označenej ako Údaje o výživnom (č.l.143) bolo zistené, že do 31.8.2023 bolo zaplatené výživné vo výške 44,69 eur. Za júl 2023 bola zrazená suma 17,81 eur a za august 2023 suma 26,88 eur. Dňa 21.9.2023 bola vrátená suma 26,88 eur.

Za rok 2023 bola zaplatená na výživnom v auguste suma 33,03 eur, v septembri 2023 suma 59,41 eur, teda spolu 92,44 eur.

23. Z listiny označenej ako Pohľadávky ostatných oprávnených vyplýva, že na základe príkazu na exekúciu na sumu 5.174,15 eur bola uhradená 19,61 eur a zostatkový dlh na exekúciu činí 5.462,10 eur.

24. Z ďalšej listiny označenej ako Rozúčtovanie pracovnej odmeny vyplýva, že za mesiac júl 2023 bola čistá mzda otca maloletej 59,39 eur, zrážky 26,72 eur, za august 2023 čistá mzda 204,54 eur, zrážky ZVJS 10,22 eur a osobné 82,04 eur, september 2023 čistá mzda 187,92 eur, zrážky ZVJS 9,39 eur a osobné 84,56 eur, výživné 59,41 eur a osobné 12,01 eur.

25. Matka maloletej prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne podala návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Banská Bystrica súvisiaca s konaním sp. zn. 16P 25/2021, z ktorej okrem iného vyplýva, že otec maloletej, ktorý bol obmedzený na osobnej slobode dňa 24.1.2022 a následne uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Tp 5/2022 zo dňa 28.1.2022 vzatý do vyšetrovacej väzby, pravidelne platí len bežné výživné v sume 150 eur mesačne a výživné na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne neplatí a to od momentu obmedzenia jeho osobnej slobody.

26. Z upovedomenia o začatí exekúcie (č.l.149) vyplýva, že exekútorka JUDr. Eva Šteinerová so sídlom Nové Mesto nad Váhom upovedomila otca maloletého D. B. o začatí exekúcie oprávnenej maloletej A. B., zast. matkou J. J. na vymoženie zameškaného výživného vo výške 2.000 eur s príslušenstvom.

27. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Podľa § 62 ods. 2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. Podľa § 62 ods. 3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

30. Podľa § 62 ods. 4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

31. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

32. Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

33. Podľa § 78 ods.1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh

34. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Stále platí zásada, že skoršie určené výživné je možné zmeniť len vtedy, ak sa výrazne zmenia rozhodujúce okolnosti, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to na strane oprávneného, tak aj na strane povinného. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov dieťaťa. Môže to byť vznik alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena ich nevyhnutných výdavkov a podobne. Pri zvýšení výživného, teda zmene, súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, pričom u povinného na to prihliada aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Preskúmané schopnosti na strane povinného predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu.

Súd pri rozhodovaní o zmene výživného, v danom prípade o zrušení povinnosti otca platiť na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne na osobitný účet maloletej porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Podstatné je, že predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmena pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Táto zmena pomerov sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti.

Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, pričom nemôže opomenúť ani existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo v negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods.1 Zákona o rodine, v zmysle ktorej pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

35. Otec maloletého sa doplneným návrhom domáhal o zrušenie povinnosti platiť výživné na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne na osobitný účet maloletej A. B. predovšetkým z dôvodu, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť na tvorbu úspor maloletej sumu 200 eur, ktorá mu vplynula z rozhodnutia súdu č. k. 16P 25/2021, pretože je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý začal vykonávať dňa 19.4.2023, pracovať začal až od 25.7.2023, kedy bol pracovne zaradený vo výkone trestu na prácu. Práca mu bola ponúknutá a otec maloletej mal predtým snahu byť zaradený do pracovnej činnosti, ale voľné miesta do 25.7.2023 neboli k dispozícii vo výkone trestu. Keďže stratil schopnosť platiť výživné na tvorbu úspor maloletej mesačne v sume 200 eur, podal návrh na zrušenie tejto povinnosti, pričom bol schopný platiť výživné v sume 150 eur mesačne zrážkami z odmeny vo výkone trestu za júl, august a september 2023, kedy jeho odmena za júl 2023 činila 59,39 eur, za august 2023 204,54 eur a september 2023 odmena 187,92 eur. Z tejto sumy mu podľa oznámenia z výkonu trestu bola zrážaná určitá suma na výživné s tým, že do sumy 150 eur zvyšnú sumu uhradili jeho rodičia. Z uvedeného teda vyplýva, že otec si vyživovaciu povinnosť 150 eur platiť stále a platí, teraz formou zrážok vo výkone trestu a za pomoci rodičov. Dlh na výživnom v čase rozhodnutia súdu nemal, lebo túto vyživovaciu povinnosť si plnil, hoci príjem nemal, mal len odmenu za prácu, ktorú vykonával vo výkone trestu. Otec sa nevyhýbal

plateniu vyživovacej povinnosti, ale nebolo v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné na tvorbu úspor maloletej 200 eur. Naposledy zaplatil 200 eur v januári 2022, lebo do výkonu väzby bol vzatý 28.1.2022. Otec si splnil vyživovaciú povinnosť aj v mesiaci októbri 2023, kedy zaplatil sumu 150 eur tak, ako súd uviedol už vyššie, 50 eur zrážkou z výkonu trestu a zvyšnú sumu uhradzujú jeho rodičia, teda výživné 150 eur pravidelne platí a nemá na výživnom dlh. V konaní táto otázka sporná nebola. Súd zistil v priebehu konania, že nesprávne bola vedená exekúcia na sumu 150 eur, ide o bežné výživné, ktoré je otec povinný platiť na výživu maloletej, ktoré aj platil a dlh na výživnom nemal. Otec mal dlh vo výške 5.174,15 eur, ktorý bol zaplatený z úspor rodičov otca maloletého dieťaťa, išlo o finančné prostriedky, ktoré dali rodičia otcovi maloletej. Išlo o dlh nie na výživnom, ale išlo o dlh na tvorbe úspor, ktorú sumu 200 eur mesačne otec dieťaťa neplatil, lebo nemal finančné prostriedky vo výkone trestu. Táto ale bola uhradená, čo tiež v konaní sporné nebolo.

V čase prejednávania a rozhodovania tejto právnej veci exekúcia zastavená zatiaľ nebola. Podľa názoru súdu na strane otca maloletej sa výrazne zmenili rozhodujúce okolnosti, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, nakoľko v čase skoršieho rozhodnutia (sp. zn. 16P 25/2021) otec pracoval v Nemecku ako kamionista, jeho mesačný príjem činil okolo 1.900 eur mesačne spolu s diétami, mal vyplácaný rodinný prídavok na maloletú 190 eur, neskôr 193 eur, ktorá podľa jeho vyjadrenia išla na tvorbu úspor, pričom vyplácanie rodinného prídavku bolo podmienené prácou v zahraničí, prácou v Nemecku. V čase skoršieho rozhodnutia bolo v schopnostiach a možnostiach otca platiť nielen výživné 150 eur mesačne na maloletú, ale aj prispievať na sporiaci účet maloletej 200 eur, pretože pracoval, mal pravidelný mesačný príjem, vyplácaný rodinný prídavok, ktorý bol poukazovaný na sporiaci účet maloletej.

Zmena pomerov nastala tým, že otec sa dostal do výkonu väzby dňa 28.januára 2022 a trest odňatia slobody začal vykonávať dňa 19.apríla 2023, pričom v tomto čase s ním nemecký zamestnávateľ skončil pracovný pomer ku dňu 1.2.2022 a prestal mu vyplácať rodinný prídavok 193 eur mesačne.

V čase rozhodovania súdu otec nemal pravidelný mesačný príjem, pracoval vo výkone trestu, kde mal mesačnú odmenu, pracoval začal od 25.7.2023, plní si vyživovaciú povinnosť vo výške 150 eur mesačne pravidelne. Nemá na bežnom výživnom dlh. Otec maloletej stratil oprávnenie platného vodičského preukazu skupiny C, preto sa nemôže ani zamestnať už ako vodič nákladného vozidla zahraničnej autodopravy, a to aj vtedy, ak by nebol vo výkone trestu.

Aj keď matka maloletej podľa rozhodnutia Okresného súdu Prievidza zo dňa 29.septembra 2022 sp. zn. 13C 31/2021 mala uhradiť otcovi maloletej sumu 5.818,32 eur na základe Dohody o úhrade splátok zo dňa 15.8.2018 uzavretej medzi mediátorom JUDr. Štefanom Ševčíkom do 15-tich dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet žalobcu vedený v Tatra Banke, súd nemal preukázané, že matka túto sumu skutočne aj uhradila otcovi na účet, pretože sa na pojednávanie nedostavila. Ani jej zástupkyňa na pojednávaní sa k tejto otázke nevyjadrila.

Zmenili sa na strane otca majetkové pomery, zmenili sa aj príjmové pomery, pretože otec maloletej je vo výkone trestu a nie je v jeho schopnostiach a možnostiach plniť si vyživovaciú povinnosť formou úspor na sporiaci účet maloletej v sume 200 eur mesačne. Túto povinnosť podľa jeho vyjadrenia bude plniť aj naďalej vtedy, ak bude prepustený z výkonu trestu. Nie je reálne v schopnostiach a možnostiach otca uvedenú sumu 200 eur platiť maloletej na jej sporiaci účet.

Keďže otec nemá reálne finančné prostriedky, pretože je vo výkone trestu a nemá pravidelný mesačný príjem a má len odmenu za prácu vo výkone trestu tak, ako súd uviedol už vyššie, nie je v jeho schopnostiach a možnostiach reálne si túto povinnosť podľa rozhodnutia súdu sp. zn. 16P 25/2021 plniť.

Z týchto dôvodov súd návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil povinnosť otca platiť výživné na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne na účet maloletej s účinnosťou od podania tohto návrhu.

Čo sa týka námietok zo strany matky, že otec sa do tejto situácie dostal vlastným pričinením, teda zavinil si stav, že je vo výkone trestu súd uvádza, že je preukázané, že otec bol nepodmienečne odsúdený na 6 rokov za spáchanie trestného činu ublíženia na zdraví a z prečinu výtržníctva, lebo fyzicky napadol poškodeného P. E. a spôsobil mu zranenia opísané v odôvodnení rozsudku Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To 12/2023.

Z odôvodnenia tohto rozsudku a výpovede otca maloletej tiež vyplýva, že nemal úmysel ublížiť a už vôbec nie usmrtiť poškodeného P. E., ale podrobne opisoval vzťah s partnerkou J. J., opísal konflikty v ich partnerstve, jej problémy s užívaním alkoholu a nehody pri starostlivosti o ich spoločnú maloletú dcéru. Chcel sa s poškodeným porozprávať, tento sa stal novým partnerom J. J., matky ich spoločnej dcéry, chcel mu dohovoriť, aby v prítomnosti jeho dcéry nepožívali alkohol. Hľadal u poškodeného pochopenie, tento však zaútočil na neho palicou a správal sa agresívne a tvrdil, že on sa len bránil. Netušil však,

že poškodený je pod vplyvom alkoholu. Je pravda, že otec maloletej sa dostal do výkonu trestu, lebo spáchal trestný čin ublíženia na zdraví a dopustil sa prečinu výtržníctva, preto bol právoplatne odsúdený. Aj napriek tomu, súd je toho názoru, že výživné určené rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P 25/2021 v sume 150 eur mesačne je postačujúce vzhľadom na vek maloletej, pričom si vyživovaciú povinnosť otec riadne plní a toto postačuje na krytie potrieb maloletej. Okrem toho matka poberá aj rodinný prídavok, či poberá daňový bonus zástupkyňa matky na pojednávajú neuviedla. Vzhľadom aj na vek maloletej je podľa názoru súdu výživné 150 eur mesačne postačujúce a nie je reálne a v schopnostiach a možnostiach, aby otec maloletej si plnil aj povinnosť platiť na sporiaci účet maloletej sumu 200 eur mesačne z dôvodov uvedených v tomto rozsudku. Otec sa nevyhýba plneniu si vyživovacej povinnosti, ale v čase rozhodovania tejto právnej veci boli splnené podľa názoru súdu podmienky, aby súd zrušil povinnosť otca platiť na tvorbu úspor sumu 200 eur mesačne. Súd nemohol vychádzať z potenciality príjmu, pretože otec sa nemôže zamestnať, keď je vo výkone trestu.

36. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).